

QRZ 3-98

Information från Norrköpings Radioklubb

Årgång 53

Extra sommarnummer

30 juli 1998

Månadsmötet nu på måndag den 3 augusti kl. 19.00

- Info om sambandsuppdraget den 3 september
- Planering inför portabeltesten på kortvåg
- Reducering av CW-kravet
- BBS trafik nu möjlig för alla från klubben

I detta nummer

	Sid
Annons FT 847	2
Klubbinformation	3
NRK's trafiknät på söndagskvällarna	3
Reducering CW-kravet	3
- RSGB ståndpunkt om CW-kravet	4
- ARRL's funderingar på CW-kravet och CW-band	6
Kabel-TV-nät och LDP utrustningars nya frekvensband	7
Riktantenners fram och backförhållanden	7
Vad har hänt	8
Kommande aktiviteter	(se QRZ nr 2)
Arköbesöket	8
HAM-mässan i Tyskland	9
Sporadiskt E på 6 och 2m	10
HAM-annonser	11
Info om BBS'en	12
Hur använda packet effektivast	12
Radioamatör som premiärminister	13
Högspänningsträffa från mickrougnar	13
Medlemmars E-postadresser, Internet hemsida	14
Medlemsförteckning	15
Annons Svenska Cee Norm	16

Annonsera gratis i QRZ som kommer under hösten

Du som medlem i NRK annonserar gratis. Kontakta TJH-Janne för närmare information

-TJH 143390

Låna hem en ny rigg (gratis) någon vecka

... prova i lugn och ro ...

se annons på sista sidan

-RN

FT-847

YAESU
- the BRAND

Efterföljaren till FT-736R

Vill du byta upp dig till marknadens mest kvalificerade transceiver?
Ring oss för mellanpris!

100W 100W 50W 50W
160-10m/6m/2m/70cm

+full Satellit-duplex

Provkör den i vår butik redan i Juni!

Finax
CARD

avbetalning
835 kr/mån

Kontakta oss för information om avbetalningsvillkor.

VÅRGÅRDA RADIO AB

Postadress:
Box 27
447 21 Vargårda

Besöksadress
Hjultorps Ind.omr.
Skattegårdsgatan 5

Telefon:
0322-620500

Telefax:
0322-620910

Postbox:
492734-9

Bankgiro
894-9794

Webb:
www.vargardaradio.se

Opethallning
vardagar 8-17

Klubbinformation

Norrköpings Radioklubb, Box 13015, 600 13 Norrköping Telefon 011-120780

Besöksadress: Nelinsgatan 24

Postgiro 297636-3

Signaler: Klubbssignal: SK5BN

Packet / BBS

(144.800 MHz) - SK5BN

Repeater VHF, kanal RV-48 (R-0)

(145.600 MHz) - SK5RJB

Repeater UHF, kanal RU-0

(434.600 MHz) - SK5RWH

Styrelsen:

Ordförande:	-TJH, Janne	011-143390	jan.hult@shipadm.se
V.ordförande:	-FGQ, Janne	011 - 52072	jan.bratt@svt.se
Sekreterare:	-AWU, Göran	011-317830	gorankarlsson.sm5awu@norrkoping.mail.telia.com
Kassör:	-RN, Derek	011-187788	derek5rn@algonet.se
Materialförvaltare:	-DUB, Stig	011-137199	stig.comstedt@f461.n204.z2.fidonet.org ??????
Styrelsesuppleant:	-VDU, Andreas	011-145590	andreas.kingback@fiberweb.postnet.se

Övriga funktionärer:

QRZ-redaktör:	-TJH, Janne	011-143390	jan.hult@shipadm.se
QRZ-distributör:	-OMP, Georgis	011-318458	Savvidis@algonet.se
QSL-ombud:	-MCZ, Sven-Arno	0121-10300	
Radiotrafikansvarig:	-AZS, Lasse	011-173670	
SK5BN föreståndare:	-RN, Derek	011-187788	derek5rn@algonet.se
BBS-sysop	-AWU, Göran	011-317830	gorankarlsson.sm5awu@norrkoping.mail.telia.com
BBS-sysop, biträdande	-VDU, Andreas	011-145590	andreas.kingback@fiberweb.postnet.se
Repeaterfunktionär:	-TJH, Janne	011-143390	jan.hult@shipadm.se
Avstörningsfunktionär:	-GQV, Lasse	011 - 63535	lars.wiik@mbox301.swipnet
Klubbmästare:	-CIH, Paul	011-318197	paul.nvkvist.sm5cih@norrkoping.mail.telia.com

Stående aktiviteter inom klubben:

Månadsmöte: Första helgfria måndagen i helgfri vecka varje månad kl.19.00 (ej juli, augusti)

Trafiknät: Söndagar t.v. kl.21.15 via repeater SK0RJB på kanal RV-48 (R-0)

CW-nät: Vid behov - kontakta styrelsen

NRK's trafiknät på söndagskvällarna

Vi påminner om möjligheten att Du kan få information från styrelsen och om kommande aktiviteter genom att delta i trafiknätet på söndagskvällarna kl. 21.15 över SK0RJB.

TJH-Janne

Reducering av CW-kravet

Vår tillståndsmyndighet Post & Telestyrelsen har för avsikt att komma med nya föreskrifter med bl.a. följande innehåll: enstilliga contestcall, ett nytt band på långvåg, repeartillstånd och reduktion av CW-kravet till 25 takt. Ett av skälen kan vara att antalet kortvågslicenser minskar, vilket på lång sikt kan leda till högre licensavgifter och begränsade frekvensband. Danmark har redan 25-takt som krav till sitt högsta certifikat. England, Australien och Syd-Amerika har tankar på att reducera hastighetskravet. Se sidan 4 Myndigheterna vill alltså vända den nedåtgående tendensen på kortvågslicenserna. Vi får nu hjälpas åt att träna de som inte kan CW, så att vi blir fler på kortvågsbanden. Mer information på månadsmötet nu på måndag.

TJH-Janne

RSGB INTAR EN NY STÅNDPUNKT BETRÄFFANDE TELEGRAFIKRAVET PÅ HF BANDEN!

I juninumret av RADCOM skrev Presidenten i RSGB, Ian Kyle G18AYZ, en ledare med titeln "Ett Nytt Århundrade, Nya Vyer" där han presenterade föreningens och styrelsens nya syn på telegrafikravet i certifikatet för HF-banden. Han skriver: "Nästan samtliga inom amatörvärlden erkänner att det blir svårt med hänsyn till dagens tekniska utveckling att fortsätta att tillämpa ett obligatoriskt telegrafikrav för certifikatet". Men det som är klart är att trots att en ändring blir oundviklig, blir det inga reduktioner när det gäller tekniska kunskapskravet, eller kravet på ordentlig trafikdisciplin. Snarare är det så att trafikdisciplinen bör stramas upp ordentligt.

RSGB stöder också en licens som kräver 25 tecken i minuten för de som kan tänka sig att försöka att använda telegrafi. De som uppnår högre takt får därefter en högre licensklass. Här återges några frågor som Presidenten har fått efter det att en månad har gått och klubbarna runt om i Storbritannien har haft tid att reagera.

Fråga – Varför tar RSGB Styrelsen ståndpunkten att telegrafiprovet inte skall vara obligatoriskt för operation på HF banden?

Svar – Egentligen finns det två orsaker – Den tekniska miljön omkring amatörradion undergår oerhört snabba framsteg. Vi har Internet, och inte minst världsomspännande telekommunikationer via mobiltelefoner, satellittrafik, pactor, amtor, fax, och en hel del andra möjligheter att kommunicera med varandra. Själva grunden för att kunna kommunicera med amatörradio har tunnats ut, och idag använder radioamatörer transmissionsbruk som inte ens fanns för ett eller två decennier sedan. Trots detta så har kunskapskravet för att få en licens för HF-banden varit oförändrat sedan mer än 50 år. Den andra orsaken är att många ser kravet på telegrafikunskaper som en hinder på vägen till HF-banden och vi ser detta som en av orsakerna till svårigheten att rekrytera nytt blod till amatörradion.

F. - Varför skulle en reduktion av antalet amatörer vara ett problem? Är inte banden redan nu överbefolkade?

S. - Svaret kan ges i två delar. Om antalet amatörer minskar, och det det blir en minskning av utnyttjandet av amatörbanden, då löper vi risken att inte kunna argumentera för att behålla våra band, och det är inte bra. För det andra så är det bra för nationen att attrahera folk till amatörradiohobbyn. Den har i många fall blivit en väg till professionella yrken. De har kunnat tjäna landet under tider av olycka och under katastrofer. Många radioamatörer har bidragit med uppfinningar och andra förbättringar inom radiokommunikationsområdet. Amatörradio har verkligen varit av betydelse för samhället och fortsätter att vara det.

F. - Betyder RSGB's nya syn på telegrafi att man anser Morse-systemet utdöende?

S. - Nej, på inga villkor - Man måste skilja på kravet på telegrafikunskap som nyckel till HF-banden från behovet av Morse som ett kommunikationsmedel. RSGB anser att telegrafiprovet inte längre är relevant därför att orsaken till att det fanns med i certifikatet inte finns längre. Däremot anser vi att kunskaper i Morse bör uppmuntras, därför att telegrafi är ett billigt, effektivt och trevligt sätt att kommunicera med.

F. - Blir inte disciplinen och körsättet försämrat om man tar bort telegrafikravet?

S. - Vi tror inte att bra trafikdisciplin och telegrafikunskap är liktydiga, ej heller kan kravet på Morse tas bort utan att man övervägar en översyn av kvalifikationerna för en HF licens. Vi anser att vår målsättning bör vara:

- Att upprätthålla eller förbättra standarden inom amatörradion.
- Att kunna göra det lättare för dem som kanske vill bli radioamatörer i en miljö där andra typer av hobbies tävlar om deras intresse.
- Att ständigt förbättra oss själva.
- Att uppnå internationella nivåer (CEPT etc).

Naturligtvis så kan vi inte bestämma något av detta innan vi har inhämtat våra medlemmars åsikter och diskuterat med RA (Radio Administration Authority, motsvarar PTS). Just nu så söker vi ett allmänt godkännande från RA av dessa föreslagna principer. Därefter

börjar arbetet med att förbereda en kvalifikationsnivå som omfattar:-

- Tekniska kunskaper och skicklighet.
- Reglements kunskap.
- Trafik- och operationsskicklighet.

Den sista punkten är relaterad till borttagandet av telegrafikunskapen från HF- licensen.

F. – I juni numret av RADCOM skrev ni om "Progressiva licenser". Vad menas med det?

S. – Vi tror att målsättningen för en egen ständig förbättring kan uppnås genom en licens-påbyggnad. Tidigare så har vi tänkt att för HF-banden skulle licensen se ut så här:-

- En Baslicens, som liknar dagens Novislicens dock utan kravet av Morskunskap.
- En mellannivålicens som ger tilläggsmöjligheter på HF banden och tillgång till samtliga VHF-banden.
- En klass A-licens såsom dagens licens.
- En s.k. avancerad licens. Detta skulle göra det möjligt att behålla de fyra licensnivåer vi har idag. (UK)

Emellertid så kvarstår mycket arbete innan man kan bestämma vilka kriterier ska gälla för de olika licenserna.

F. – Ni har inlett diskussioner med RA om en 5 ord/min (25 tecken) telegrafilicens. Vad menas med det?

S. – Vi söker stöd från RA för en snar introduktion av en mellannivålicens som ger tillgång till några HF-band och som är baserad på dagens kvalifikationskrav för A-licensen men med ett reducerat telegrafikrav med endast 25 tecken/min. Detta blir i linje med vissa andra länder, och det blir en signal till blivande radioamatörer att radio inom Storbritannien speglar verkligheten av idag. Detaljerna är fortfarande under diskussion, men tanken är att vissa HF-band kan användas.

Beträffande progressiv tillståndsgivning, som har nämnts tidigare, tycker styrelsen (RSGB) att det skall finnas ett motiv för självförbättring inom amatörradio. En progressivlicens skulle kunna hjälpa här. Vi vill veta vilken typ av progressivlicens våra medlemmar föredrar.

När det gäller licensen för 25 tecken som skall ge tillgång till vissa HF-band tror vi att det skulle öka intresset för amatörradion, samtidigt som det skulle underlätta borttagandet av kravet för telegrafi vid en framtida World Radio Conference. Emellertid så tror vi att en sådan licens bör ha vissa begränsningar. Vi har diskuterat t.ex 10mHz och uppåt eller 10mHz nedåt, men vilka band det än blir, så måste detta kontrolleras noggrant. Men vad anser våra medlemmar om detta? Styrelsen önskar att påbörja arbetet på dessa frågor snart och vi ber våra medlemmar att höra av sig senast i slutet av augusti 1998. (Övers SM5RN). Hela texten kan läsas i juli numret av RADCOM.

Ett nytt hot mot kortvågsbanden

Under första veckorna i juni förekom artiklar i engelsk press om ett nytt system att distribuera höghastighetsdatasignaler via 230v~ nätet i städer och på landsbygden. Detta skulle t.ex vara utmärkt för Internet och andra tjänster. Principen är att man tillförs en modularad bärväg med en frekvens mellan 2 och 10 mHz och en bandbredd av ca 1 mHz till stamledningarna vid kraftstationen. Ett modem hos abonnenten skulle då omvandla dessa signaler på sedvanligt sätt både för inkommande och utgående data. Oron är stor för att "läckage" från systemet skulle orsaka kraftiga störningar därför att utstrålningar skulle finnas varhelst kablarna kom upp från jorden, t.ex i lyktstolpar. EMC kommittén hos RSGB deltar i möten med RA (PTS-UK) där företaget som föreslår systemet tillsammans med användare av HF-banden finns med. Behovet av att skydda inte bara amatörbanden och andra utsatta tjänster, som t.ex flyg och sjöfart, har mycket starkt poängterats. Kommittén hävdar synpunkten att vågutbrednings-egenskaper på HF-banden är unika och varje möjlighet skall tas att undvika föroreningen på banden.

(Radcom juli). övers. SM5RN.

Mer funderingar på CW-krav

* Crossposted from: u Ham Radio

Date: Tuesday, July 21, 1998 9:33pm

Msg#: 1852421344

To: Ivy

FILE: FILE.EXT [Fwd: Call To ACTION!]

Electronic Mail From: int:sabceb@bytehead.com

Sheboygan Amateur Radio Operators:

Just got this e-mail from the International Morse Code Preservation Society, known as FISTS CW Club, concerning the ARRL's proposal to change amateur license classes and decrease the CW (code) sub-bands as well as shift those frequencies to phone (SSB) operation.

FYI,

Steve Billings, N9TRK

Dear CW Ops,

The ARRL has made a new proposal and is asking for comments. The text of the proposal is included at the end of this Email. Basically the proposal eliminates the classes of "Novice, Tech, General, Advanced and Extra", lowers the licensing standards to 5WPM for the equivalent of what are now General privileges and 12 WPM for Extra, and also proposes to GIVE PORTIONS OF THE CW SUB-BANDS OVER TO SSB OPERATION.

The code speed lowering aside, we cannot tolerate the loss of our CW spectrum!

This proposal goes directly against what the ARRL knows to be the majority opinion. They seem to have forgotten that they work for US, and they are there to do the job we elected them to do! So, let's remind them! Ask

YOUR Director how THEY voted on the issue. Don't let them double talk you either - get a straight "for" or "against"!

Personally, I am sick and tired of the ARRL talking out of both sides of their mouths. After the poll they conducted (and spent HOW MUCH doing?) they publicly concluded that the majority of members support the CW requirement as it stands and CW is important to the hobby. They've even been running articles and editorials in QST supporting the code. But when it comes down to it, they put out this proposal and start the whole code vs no-code and lowering of standards feud all over again. This divide and conquer mentality is bad for our hobby. And now, in addition, there's the eroding of the CW Sub-bands!

They are not going to get one more cent of my support if they are not going to do the job they were elected to do. We need a lobbying group that will look after the best interests of hams, not the special interest's pocketbooks!

Following the text of the proposal are the Email addresses of the Division Directors and ARRL Officers and the FCC. The snailmail addresses are in QST or on the ARRL Web page at <<http://www.arrl.org>>.

It is imperative that you take a few minutes to write the ARRL and the FCC and let them know in no uncertain (but polite, please!) terms that you do not support this proposal.

73 and Thanks, Nancy WZ8C

-DUB

QRM ?

Inga Kabel TV störningar anmälda i Norrköping på 145.750

Efter förra numrets upprop om det finns hörbara signaler från Kabel-TV's ljudkanal har det inte kommit in en enda anmälan!

Använder Ni inte 2 meter längre ?

TJH-Janne

Mer störningar ...

Störningar från LPD-utrustningar såsom trådlösa hörlurar, mikrofoner, billarm m.m.

De utrustningar som säljs med sändnings-centrum-frekvensen 433.920 är mycket bredbandiga, och påverkar i princip hela frekvensområdet 433.050 - 434.790 MHz.

Ingen anmälan har ej kommit till någon av oss i styrelsen.

Nytt frekvensband för kontinuerliga sändande utrustningar.

PTS har nu äntligen upplåtit 863-865 MHz för bl.a. trådlösa hörlurar. Man kan vänta sig att dessa kommer att reas ut, i många fall utan att konsumenterna uppmärksammas om nackdelarna.

TJH-Janne

Riktantenners fram/back förhållanden

Antennmätning på 70 cm

Eftersom jag märkt lågt fram/backförhållande på min nyligen uppsatta 17 el. Cuu-Dee för 432 MHz lånade jag klubbens exemplar och jämförde, med testantennen 6,5 meter upp på ett maströr. Egna antennen sitter 23 meter över marken. Antennerna gav samma resultat, både framåt och bakåt. Jag hade bara S-metern till hjälp, så inga exakta siffror kan nämnas, men det verkar vara 12-15 db F/B på fyrbandet. Det har betydelse när man kör test här i staden att antennen är tät bakåt. Har någon annan samma erfarenhet?

Jag provade därefter min gamla 25 el. Telo som hade samma förstärkning men lite bättre F/B. Den var 2 dB sämre framåt än KUX-ens QD i en noggrann mätning på 80-talet, men nu märkte jag ingen skillnad. Näja, det är svårt att se enstaka decibel på en S-meter.

Till slut provade jag den J-beam med kryssdirektorer som står på klubben. Konds och fyr signaler var darriga den kvällen, vilket gjorde mätningen osäker. Den gav en aning sämre förstärkning än QD, vilket är väntat eftersom bommen är en våglängd kortare, men F/B var överlägset bättre. På låga delen var det hög SWR och lägsta värdet låg mellan 433,5 och 434,5 Mhz, där jag mätte 1,3 i änden på 12 meter RG-8. Jag provade att förbättra anpassningen på SSB-delen, dels med krokodiler på drivelementet, dels med 60 ohm kvartvågstrafo men inget hjälpte.

Vad är förresten teorin bakom användningen av kryssdirektorer som man också kan se på vissa TV-antennar? Jag minns inte om -DUB nämnde det när han kommenterade antennen i våras.

-DFE

Vad har hänt ?

Hänt sedan april

Under denna rubrik försöker vi redogöra för vad som hänt inom klubben sedan förra numret av QRZ;

Aprilmötet

- Studiebesök på Solotron AB

Majmötet

- Info om kommande sambandsuppdrag lördagen den 5 september
- Demo om hur man pejlar med RPO-utrustning
- Planering inför portabeltesten

Portabeltest

Junimötet med studiebesök på sjöräddningsskolan Arkö

- Föredrag om sjöräddning, kustradionätet och nya sjösäkerhetsradiosystemet GMDSS
- Visning av en VHF-basradiostation i kustradionätet.
- Visning av test QTH

Månadsmötet juni på Arkö

Juni månadsmöte hade sedan länge planerats till 5TJH-Jannes arbetsplats-sjöräddningsskolan Arkö, där all sjöräddningspersonal från alla myndigheter och organisationer utbildas.

Att mötet utanför klubblokalen är populära visste vi förut. Det var därför inte konstigt att vi var så många som susade ut till Arkösund i det fina sommar-WX:et.

Janne mötte med häftigt fartyg. Jösses vilka motor-resurser det fanns i den aluminiumbåten (2 x 200 HK). Vi susade fram med minst 20 knop. Hade jag haft något hår hade det fladdrat rejält! Vi kom efter 5 minuter fram till en underbar plats på Arkös sydligaste udde. En skyddad hamn vid viken där ett antal röda stugor låg utspridda. Mellan dessa gick smala asfalterade gångar med blommade syrener på sidorna. Tur man inte var allergiker!

I en lekionssal redogjorde så Janne hur sjöräddningssystemet är uppbyggt. Vi fick se ett par videofilmer, ett antal overheadbilder. Dessutom fanns en del av den räddningsutrustning som används inom sjöräddningstjänsten uppsatta längs med väggarna i lekionssalen. Med assistans av 5RVH-Robban redogjordes även för hur radiosystemet för kustradio och sjöräddningen är uppbyggd.

Efter fikarast, som 5CIH-Paul arrangerade med den åran gjorde vi så en kort rundvandring och kom fram till gamla lotsutkiken där en 36 meter hög antennmast var "förtöjd". Masten var nerlusad med konstiga antenner, (mest 144-162 MHz-antenn, dock satt ganska högt upp en 2m-beam med rotor och allt. Inte konstigt att Janne kan köra både det ena och andra...

5DFF-Lennart insåg raskt vilka möjligheter som fanns att här rigga upp häftiga antenner för Top-band, medan FRO:arna från bl.a. Katrineholm frossade i bl.a. en gammal avdankad 40MHz antenn som Janne skänkte med varm hand. Tala om entusiaster. Kul!

Upp i utkiken fanns en kikare modell större-häftig. Den har nog sett många vackra flickor segla förbi Arkö tror jag. Innan vi visste ordet av så hade klockan hunnit bli sent.

Och Janne fick dra igång dieslarna för en snabb återfärd.

Jag tror att jag kan göra mig till tolk för alla då jag säger att detta var en av vårens höjdare!

Tack Janne, Robban och Paul. de SM5AZS-Lasse

-AZS

FREIDRICHSHAFEN HAM CONVENTION

av SRN-Derek

Tillsammans med Göran/SM5AWU och Nils/SM5RTA besökte jag Freidrichshafen Ham Radio Mässan den 25 och 26 juni.

Europas största HAM-mässa med loppis

Mässan, den största i Europa som i år var utökat med en Hamtronic del, som behandlade datorer, program, spel, och allt i data världen som kan kopplas till amatörradio. Dessutom en av det största loppmarknader som jag har sett med allt från modelljärnvägar, ångmaskiner, telefoner, mätinstrument etc till riktigt gamla radioapparater och kristalmottagare många i utmärkt skick och funktionsdugliga. Dessa var naturligtvis mycket dyra och kostad flera tusen kronor. Däremot fanns det inte mycket av amatörutrustning på loppisen om man inte räknar begagnad komponenter och antenner.

Själva radiomässan omfattar två enorma hallar, med fler än 300 företag från olika delar av Europa och världen. De allra senast från Icom, Kenwood, Yaesu, Alinco m.fl företag fanns givetvis på plats. Montrarna var inte så stora men kompakta och innehöll mycket fint att titta på.

Antenner

Cushcraft hade en stor antennutställning, och visade en del nyheter i vertikalantennerna för kortvåg, samt beamar med tillsatser för WARC banden. Enkla roterbara dipoler fanns för WARC banden på Fritzels monterar också och en ny tre-elements beam med tillsats för de nya banden. Ramantennerna fanns också för kortvåg som hade en komplicerad matchningsenhet som inte var kapslad och som kunde användas inomhus under taknocken.

Byggsatser

Det var mycket komponenter och byggsatser, bl.a. TEN-TEC byggsatser, som såg läckra ut med fin finish och noggranna beskrivningar. De engelska byggsatser från C.M.Howes hade också en bra exponering tillsammans med Sierra och några andra QRP riggar. Företag som trycker QSL-kort i läckra färger fanns med, med världskartor med senaste prefixer, samt locator-kartor över Europa och hela världen. Mössor med anropssignaler trycktes medans man väntade. Vi hittade en antennmastleverantör med en koncept exakt liknande Vårgårdas mast och hissanordning som hade en elektrisk motor för hissen, allt tillverkat i Grekland och tydligen storsäljare i Europa.

Telegrafinycklar

Schurr telegrafinycklar och paddlar fanns i en alldeles egen monter där man kunde få anropssignalen ingraverad vid köp. Nycklarna är verkligen fina, helt i mässing och med en plexiglasskydd ovanför. Ja jag skulle kunna gå på, men jag placerar broschyrer på klubben där var och en kan titta själv.

Bl.a. så finns den senaste katalogen från Waters och Stanton med prislista.

Låt den ligga kvar på klubben !

forts nästa sida ---

Radioklubbar och föreningar

I en av hallarna fanns representanter från alla radioklubbar i Europa, och där hittade man SSA som har varit på mässan varje år sedan länge.

Telegrafikraven

Bl.a. har RSGB också som i en särskild utgåva av Radcom meddelade att Föreningen hade ändrat synpunkt med anledningen av kravet på Morse i novisprovet. – En redogörelse och översättning av detta finns att läsa på sidan 4 i detta nummer, men jag berättar mer om detta på vårt månadsmöte nu på måndag den 3 augusti.

Sammanfattande intryck

Besöket i Freidrichshafen var synnerligen intressant och Mässan är väl värd ett besök åtminstone en gång. Det hela avrundades med ett besök till Zeppeliner-muséet som också var mycket sevärt och en hyllning till ingenjörskonsten från slutet av förra seklet.

-RN

HJÄLP !

Sporadiskt E - sommar & höst konditioner på 2m och 6m

Nu när sommaren har kommit, brukar dom sporadiska E att komma, men dessa har inte gynnat SM-land riktigt ännu. Men det brukar kunna komma under förhösten.

Vi är några som önskar att få "larm" om öppningar. Om Du hör att det är sporadiska E, ropa på repeatern och komplettera gärna med ett telefonsamtal till

SM5KQS - Sören 0155-98070(nytt nr) eller 0740-302117 slå 999*(+eget telnr utan riktnr)
SM5GHD - Lasse 0125-70128 eller 0708-970128 (för 2m och 6m)
SM5TJH - Janne 14 33 90 eller 0708-191262 (endast för 2m)
SM5RN - Derek 18 77 88 eller 070-6017788 (endast för 2m)
SM5AWU - Göran 31 78 30 eller 070-5825130 (endast för 6m)

Vill Du också bli larmad, hör av dig till TJH-Janne i så fall.

OBS !

**Du hjälper väl till med sambands-uppdraget
lördagen den 5 september på kvällen !?**

Information ges på månads-mötet nu på måndag den 3 augusti

HAM - ANNONSER

Gratis för medlemmar

Efterlysning:

ARRL's Handbook's data-diskett

som jag har lånat ut till någon, men till vem ?

SM5TJH-Janne 143390

Köpes:

Telegrafinyckel

SM5TJH-Janne 143390

Säljes:

19" rack-skåp med dörrar

2 st - se dom i klubblokalen, varav en med glasdörr. 500:-/ st

SM5RN-Derek 187788

Kommerciell annons:

FT-847 Allmode, HF, 6m,2m,70cm (ny) DSP, Sat. mm 100 W/50W

- se separat annons sidan 2

(byte kan tagas)

19.700:-

Transverter (byggsats) för 2 m och 6 m 20-25w ut (begär vår byggekatalog)

3.175:-

TELE-15 den nya fällbar masten (typ Wersatower) - *se sidan ??* -

29.990:-

Antenner; HF, 6m, 2m, 70cm (begär vår katalog)

VÅRGÅRDA RADIO 0322-620500

I nästa nummer av QRZ...

berättar Bengt-FJ och Stig-DUB om lyssning på 17,2 KHz i våras

Info om BBS'en.

BBS'en har ej drabbats av några driftstörningar under våren eller sommaren. Allt fungerar som det är tänkt.

Tips till den som vill hjälpa till att avlasta "onödig trafik"

Den som kör automatiska program i sin dator t.ex. Winpack, TPK eller T4 bör alltid ha sin utrustning påslagen, dygnet runt. Det är det optimala sättet att använda sådana automatiska program. Anledningen är att det minskar belastningen och förbättrar framkomligheten på den lokala LAN-(användar-)frekvensen, till nytta för alla användare.

Om man undviker att stänga av utrustningen kan de automatiska programmen själva fånga upp dagens meddelanden, efter hand, genom de mail-fyrar som ligger ut från BBS:erna.

Då behöver det automatiska programmet aldrig begära ut någon lista från BBS:en och belasta LAN-frekvensen. När man kommer hem, t.ex. efter arbetsdagen, finns listan redan lagrad i datorn och aktuella meddelanden har hämtats hem, med automatik. Detta är det intelligenta sättet att använda de automatiska programmen.

En sämre sätt att använda de automatiska programmen, Winpack och liknande, är att stänga av sin utrustning när man är borta, t.ex. på jobbet. På kvällen, när många återstartar sin paketradio, genereras en mängd onödig trafik på LAN-frekvensen. Det beror på att de automatiska programmen då kopplar upp sig till BBS:en och tar ut en komplett lista på alla dagens meddelanden. När många stationer gör detta, vid ungefär samma tidpunkt, blir det naturligtvis mycket trafik på LAN-frekvensen och trögt att komma fram på kanalen. Samma lista och meddelanden hämtas ju då ut gång på gång, från BBS:en.

Hantering av 7 plus filer

I packettnätet finns ett stort antal program, bilder och annan information som p.g.a. sin storlek delas upp i mindre delar för att ha möjlighet att över huvudtaget ta sig fram.

Som exempel kan nämnas att ex.vis en GIF-bild kan vara uppdelad i ~25olika bitar.

T.ex. "BILD 17/25" beskriver att detta är del 17 av 25.

"Dammsugning" lönar sig inte

Att begära hem (tagga) för i stort sett allt som går att ta hem, däribland en mycket stor del 7Plus-delar belägger kanalen på ett mot användarna okollegialt sätt. Att sitta hemma och sedan plocka samman alla dessa delar till kompletta program/bilder etc strandar dessutom ofta på att en eller annan del saknas eller är trasig, vilket leder till att man inte får fram någon komplett bild eller någon bild alls. Just detta fixar BBS:en åt användarna:

Låt BBS:en göra jobbet

I SK5BN BBS har vi ett utmärkt system installerat, som med automatik samlar ihop dessa 7Plus-delar - AUTO7P. BN lämnar varje natt vid städningstillfället kl.02.00z information från sig till oss användare vad som det senaste dygnet har kommit in och som systemet har gjort i ordning. Som användare är det då endast att beställa hela filen ifråga och ladda hem den.

Har Du frågor omkring detta eller andra funderingar kontakta gärna Göran-AWU tel. 317830

-TJH -AWU

Radioamatör som premiärminister

Trots nedtången på antalet radioamatörer i världen, blir det nya kändisar på våra band. Enligt utsago väljs radioamatören J11KIT till premiärminister den 30 juli.

-TJH

Modifierad trafo från mikrovågsugn

I början av 80-talet köpte jag på skroten ett antal högspänningstrafos som härrörde från Philips-fabriken. Det fanns två modeller, märkta 1000 resp. 700 W. De var kompakta, tysta, hade låg lindningsresistans och gav c:a 2200 V, rena fyndet alltså.

Besvikelsen

Besvikelsen var stor när jag märkte att de inte tålde att belastas med det de "borde" klara av. Spänningen sjönk rejält med diodbrygga och filterkondensator. Även trefaskoppling med tre 700-wattare hade dålig spänningsreglering. Förklaringen jag fick av någon som visste bättre var att transformatorerna avsiktligt görs med magnetiskt läckage, så att de agerar strömbegränsare för magnetronen. Jag antog att det var därför det lagts svetssträngar över järnblecken, som man annars är angelägen att isolera från varandra med ett lager lack och jag betraktade transformatorerna som skrot, varför jag slängde ett par i samband med flyttning.

Lösningen

I Internetgruppen *rec.radio.amateur.homebrew* hittade jag lösningen i vintras. Det sitter två buntar laminatplåtar mellan primär- och sekundärlindningarna, orienterade vinkelrätt mot dem i den normala kärnan. Genom att med ett dorn knacka ut dem avlägsnar man den magnetiska shunt som förorsakar spänningsfallet.

Svett och svordomar

Jag provade med en 1000-wattare, det framkallade svett och svordomar, men det fungerar! Nu ska jag preparera transformatorerna i trefasaggregatet också. Konstruktion med separata bobiner gör att spänningsfallet blir högre än om sekundären lagts över primären. Det magnetläckaget är det pris man får betala för "säkrare" konstruktion. En nackdel med min ugnstrafo är att antalet varv per volt är lägre än normalt, 0,77 jämfört med för kärnarean 35 cm² normala 1,28, vilket medför hög tomgångsström och att värmeutvecklingen är hög även med enbart bleedströmmen som belastning. Jag har lindat på c:a 20 extra primärvarv i det centimeterbredda utrymme som upptogs av shuntblecken. Hoplimmade bitar av bobinen från en skrotad drossel bildar bottenplattan för lindningen. Att tomgångsströmmen reducerats ser jag, men värmeutvecklingen har jag inte kontrollerat ännu. Sekundärspänningen sjunker förstås men den ska ändå tas ned till 1600 volt i mitt fall. Eftersom högspänningsbobinen saknar gavlar på långsidan kommer man åt yttervarven i varje lindningslager. Med en vass kniv snittar man i lacken så att man kan mäta sig fram till önskad spänning och där klipper man tråden eller löder på ett uttag. Utprovandet sker naturligtvis med vridtrafo och kraftigt reducerad spänning.

Varning

En varning är befogad: Ena änden av högspänningslindningen är jordad i ugnen, och därför är isolationen mot transformator kärnan inte vad den bör vara när man har likriktarbrygga. Granska därför trafon noga! Kanske den behöver isoleras från chassiet.

-DFE

NRK's medlemmars E-postadresser

Här kommer en uppdaterad lista på medlemmar som har E-postadress.

I medlems-förteckningen är dessa @-markerade.

Du som har E-postadress, men inte finns med i listan nedan - sänd ett meddelande till: "jan.hult@shipadm.se" så kommer Du med i listan i nästa nummer av QRZ.

Fetstil = förändringar sedan förra listan

SM5AWU	gorankarlsson.sm5awu@norrkoping.mail.telia.com
SM5CBC	sm5cbc.einar@swipnet.se
SM5CIH	paul.nykvist.sm5cih@norrkoping.mail.telia.com
SM5CTV	lglsans@bahnhof.se
SM5CYQ	sm5cyq@spectrum.se
SM5DFF	ln@hagagymnasiet.norrkoping.se
SM5DUB	stig.comstedt@f461.n204.z2.fidonet.org
SM5FGQ	jan.bratt@svt.se
SM5GHD, bostad:	5ghd@mail.bip.net
- " - arbetet:	larso.johansson@shipadm.se
SM5GQV	lars.wiik@mbox301.swipnet.se
SM5HIP	sm5hip@katrineholm.mail.telia.com
SM5HL	hakan.lindley@shipadm.se
SM5KUX	ska@algonet.se
SM5OMP	savvidis@algonet.se
SM5RN	derek5rn@algonet.se
SM5RQQ	david.wahlander@swipnet.se
SM5RTA	sm5rta@swipnet.se
SM5RVH	rohe24@stoa.mobile.telia.se
SM5TJH	jan.hult@shipadm.se
SM5TSW	sven.waginder@swipnet.se
SM5UBH	sm5ubh@swipnet.se
SM5VDU	andreas.kingback@norrkoping.mail.telia.com
SM5VIL	robban@hotmail.com
SM6FUD	sales@vargardaradio.se
Christopher Frantz:	christopher.frantz@mailbox.swipnet.se

Hemsidor på Internet

Som komplement till förra QRZ's lista på intressanta Internet-adresser (hemsidor) kommer här följande:

Lyssna på mottagare i W-land

- " - - " -

- " - i Sverige

www.nihac.info.nih.gov/listener/listener/htm

www.chilton.com/scripts/radio/R8receiver

hightech.lindman.com

-TJH

Har Du hittat någon www-adress som Du vill dela med dig, så sänd e-post till mig så kan vi få med det i nästa QRZ.

TJH-Janne

NRK-MEDLEMSFÖRTECKNING

augusti 1998

SM0NMT	Olav Söderlindh	Strömstigen 20	14951 Nynäshamn	08-52020356St
SM0VHN	Björn Söderlindh	Strömstigen 20	14951 Nynäshamn	08-52020356St
SM5ADD	Henry Sjögren	Blockstensgatan 23	60356 Norrköping	011-105948 NH
SM5AWU	Göran Karlsson	Kölgatan 3	60365 Norrköping	011-317830 N@
SM5AZS	Lars Kostmann	Resebrogatan 7	60380 Norrköping	011-173670 N
SM5BGO	Per-Åke Andersson	Rydsvägen 266	58439 Linköping	013-173046
SM5BLN	Olle Risberg	Bokgatan 6	61433 Söderköping	0121-14402 St
SM5CBC	Einar Lundborg	Garvaregatan 17	60221 Norrköping	011-104718 @
SM5CIH	Paul Nyqvist	Travbanevägen 17	60385 Norrköping	011-318197 @N
SM5CTV	Lars Glans	Långdangsgatan 56	60366 Norrköping	011-142692 @N
SM5CYQ	Arne Lindholm	Östkindsvägen 11	61024 Vikbolandet	0125-50066
SM5DFF	Lennart Nilsson	Fåhusgatan 17	60372 Norrköping	011-143088 @N
SM5DUB	Stig Comstedt	Nygatan 105	60234 Norrköping	011-137199 N
SM5EID	Leif Gunnarsson	Bergsgatan 37	60375 Norrköping	011-103693
SM5FGQ	Jan Bratt	Allvestadsvägen 22	61020 Kimstad	011-52072 @N
SM5FJ	Bengt Brolin	Vattengatan 34	60220 Norrköping	011-135261 NH
SM6FUD	Bengt Christensen	Box 155	44724 Vårgårda	0322-20500 @St
SM5GAA	K-E Gustavsson	Norrallundsgatan 32A	60214 Norrköping	011-138097
SM5GHD	Lars Johansson	Katrinebg, Håradshammar	61029 Vikbolandet	0125-70128 @N
SM5GQV	Lars Wiik	Krusenhovsvägen 262	61632 Åby	011-63535 @N
SM5HL	Håkan Lindley	Krusenhovsvägen 302	61632 Åby	011-60835 @N
SM5HIP	Göran Perbrink	Strängsjövägen 20	64192 Katrineholm	St
SM5JBR	Björn Rådenstein	Apoteksvägen 13	61014 Rejmyre	011-87314
SM5KDK	Ingemar Lager	Masmästarevägen 15	61700 Skärblacka	0122-30247 N
SM5KNJ	Jan Björling	Slättergatan 50B	60212 Norrköping	011-131363
SM5KQS	Sören Eklund	Kamomillgången 19	61145 Nyköping	0155-98070 St
SM5KUX	Sigge Skarsfjäll	Slottsgatan 129	60222 Norrköping	011-167087
SM5LXT	Ulf Björling	Smedjegatan 33	60219 Norrköping	011-168024 N
SM6NFC	Sture Nilsson	Näsallén 10	51156 Kinna	0320-10605 St
SM5MCZ	Sven-A Thorstensson	Backgatan 40	61432 Söderköping	0121-10300 N
SM5OMP	Georgios Savvidis	Bråviksvägen 32	60365 Norrköping	011-318458 @N
SM5OTH	Per Källgren	St. Johannesgatan 43	60354 Norrköping	011-168787
SM5PZY	Ellmer Nyman	Slottsgatan 130-7tr	60222 Norrköping	011-167516
SM5RN	Derek Gough	Skillinggatan 19	60379 Norrköping	011-187788 @N
SM5RQQ	David Wåhländer	Bråboplan 32	60216 Norrköping	011-188528 @N
SM5RTA	Nils Larsson	Box 1527	60045 Norrköping	011-337060 @NH
SM5RVH	Robert Hellberg	Diagonalvägen 20	61157 Nyköping	0155-281601 St
SM5SEM	Magnus Ericsson	Klockgjutaregatan 11	60233 Norrköping	011-107265
SM5SHQ	Olof Jönsson	Barrskogsvägen 14	61020 Kimstad	011-53467 N
SM5SO	Bengt Barre	Ekeborgsvägen 24B	60210 Norrköping	011-121476
SM5SVC	Frank Schliephache	Nya Rådstugugatan 15-3	60334 Norrköping	011-169739 N
SM5TAI	Rickard Säfvenberg	Morängatan 27	60356 Norrköping	011-103058 N
SM5TJH	Jan Hult	Ånestadsgatan 465	60371 Norrköping	011-143390 @N
SM5TSW	Sven Waginder	Slättergatan 40 D	60212 Norrköping	011-188577 @N
SM5TY	Karl-G Gustavsson	Auroravägen 7C,1	61200 Finspång	0122-16369
SM5UBH	Tommy Carlström	Knoga	64020 Björkvik	0155-71072 @
SM5UDK	Johan Zeylon	S. Promenaden 133, 2tr	60231 Norrköping	011-188364
SM5VDU	Andreas Kingbäck	Ånestadsgatan 58	60370 Norrköping	011-145590 @N
SM5VIH	Bengt Nordenstad	Djurtorp	60590 Norrköping	011-343090 N
SM5VIL	Robert Johansson	Karl Wards gata 95	60378 Norrköping	011-170885 NU
SM5VIQ	Måns Winnem	Flogstavägen 25D, 2tr	75273 Uppsala	018-462980 NU
SM5VTP	Peter Thunholm	Gränsövägen 10	61024 Vikbolandet	0125-50021
SM5VVQ	Stig Lindehammar	Björkbacka, Böksjö	61833 Kolmården	011-392916 N
SM5WL8	Bo Setterberg	Tjärholm	61498 Sankt Anna	0121-50160 St
	Christopher Frantz	Örkut, Konungsund	61033 Vikbolandet	011-346280 @U
	Erik Wiberg	Örtugsgatan 96	60379 Norrköping	011-101698 U

@ = e-post adr. N = nyckelinneh. St = stödmedl U = ungdom H = hedersmedl.

Jeppel7

ALINCO

En ny rigg eller.....?????

Låna hem en station någon vecka och prova i lung och ro.....

* DJ-190 2M 1.5-5W hand.	1.600.-
* DJ-191 2M 1.5-5W hand. DTMF	2.010.-
* DJ-G5 2-70, 1.5-5W hand. duo, har allt!	3.410.-
* DR-150 2M mobil 50W	3.525.-
* DR-605 2-70 duo mobil 35/50W	5.350.-
* DX-77 KV alla band 100W	8.680.-

Läs om den i QTC 8/98 som kommer ut i dagarna

* DX-70 KV alla band +6M 100w/10W	9.680.-

Handapparaterna levereras med bordsladdare och ackumulator

Priser inkl. moms. 1 års garanti. Leverans från lager.

SVENSKA CEE NORM AB
VAGNGATAN 10 603 63 NORRKÖPING
011-10 74 30